

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

HSF1003 – Yrkesutøvelse

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

4 timers skriftlig eksamen for privatister

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

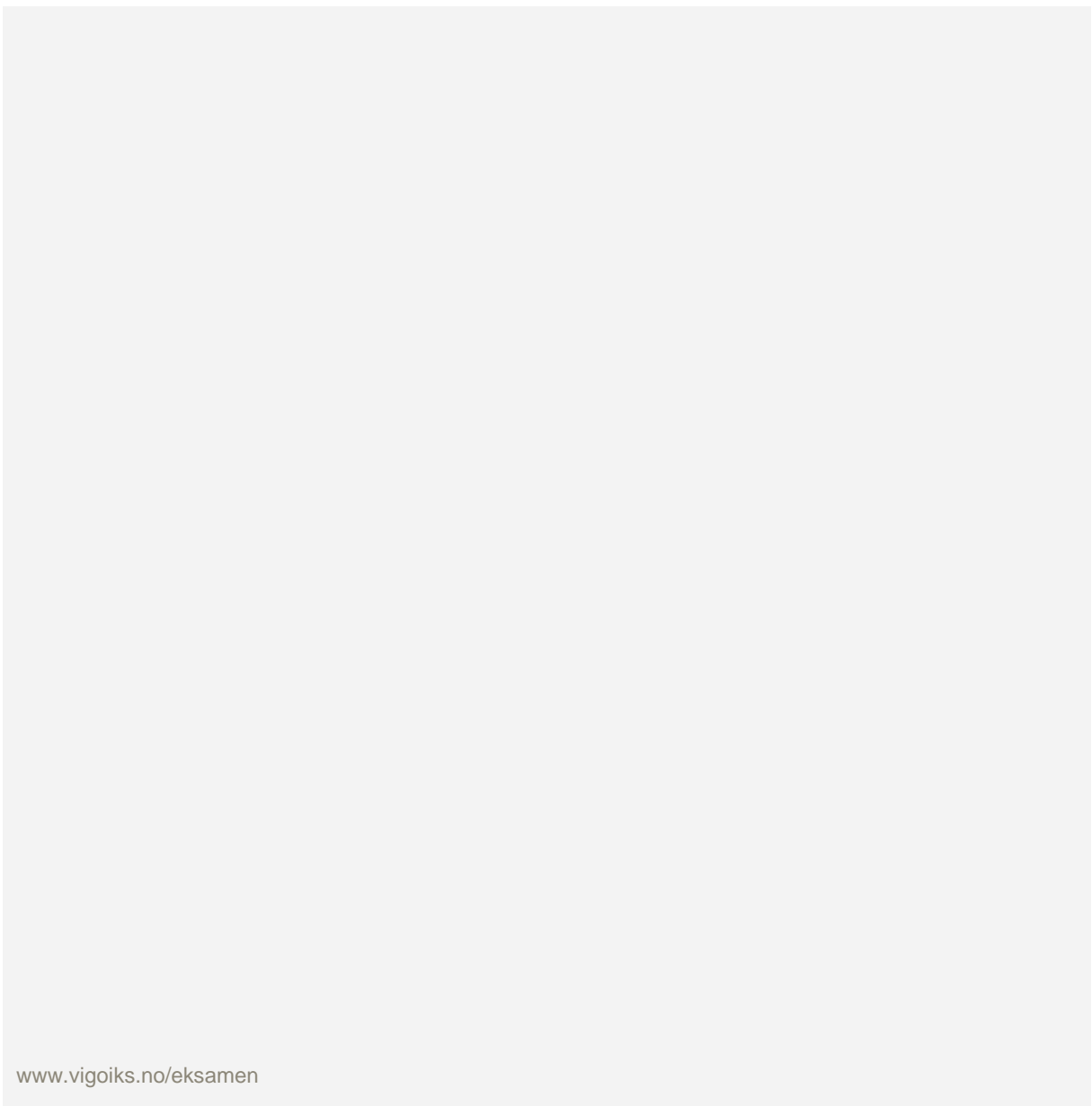
Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
<i>Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne:</i>			
Gjøre greie for hvordan en har organisert oppvekst-, helse- og sosialtjenestene i samfunnet i dag	Kandidaten har meget god kunnskap og ser sammenhengen mellom kommunens ansvar, og tilbudene fylke og stat kan tilby i oppvekst-, helse - og sosialtjenesten. Kandidaten gir en meget god beskrivelse av hvordan du bruker lovene til de ulike tilbudene.	Kandidaten gjør rede for kommunens ansvar, og tilbudene fylke og stat kan bidra med i oppvekst-, helse- og sosialtjenestene. Kandidaten gjør rede for lovene som styrer de ulike tilbudene.	Kandidaten kan vise noe innsikt i kommunens ansvar, og tilbud fylkene og stat kan bidra med i oppvekst-, helse- og sosialtjenesten. Kandidaten kan nevne noen av lovene som styrer de ulike tilbudene.

Drøfte hvordan endringer i samfunnet påvirker yrkesutøvinga i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten har meget god kunnskap og kan komme med eksempel på endringer i samfunnet som kan påvirke yrkesutøvingen i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten gjør rede for endringer i samfunnet som påvirker yrkesutøvingen i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten kan nevne noen endringer i samfunnet som påvirker yrkesutøvingen i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.
Gjøre greie for kjennetegn på profesjonalitet i yrke innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten viser svært god innsikt i det å være profesjonell i yrket og hvorfor dette er viktig. Kandidaten viser svært god innsikt og innhold i aktuelle yrker innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten viser god oversikt over ulike arbeidssteder innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten gjør rede for hva det vil si å være profesjonell i yrket. Kandidaten viser god innsikt i aktuelle yrker innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten viser god oversikt over ulike arbeidssteder innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten kan beskrive hva det vil si å være profesjonell i yrket. Kandidaten kan nevne aktuelle yrker innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten kan nevne ulike arbeidssteder innenfor oppvekst-, helse- og sosialsektoren.

Diskutere og gi eksempel på service, etikk og omsorg i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten har meget god kunnskap om hvorfor det er viktig å yte profesjonell service og omsorg. Kandidaten viser til svært gode eksempler på etiske retningslinjer og vet innholdet og hvordan du skal bruke taushetsplikten.	Kandidaten vet hvordan det vil si å yte profesjonell service og omsorg. Kandidaten viser til flere eksempler på etiske retningslinjer og vet innholdet i taushetsplikten.	Kandidaten kan si noe om hva det vil si å yte profesjonell service og omsorg. Kandidaten kan nevne noen eksempler på etiske retningslinjer og taushetsplikten.
Gjøre greie for sentralt regelverk som regulerer arbeidet i oppvekst-, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten har meget god forståelse for sentrale regelverk som regulerer arbeidet i oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten viser meget god forståelse for innholdet og målsettingen i samhandlingsreformen.	Kandidaten har god forståelse for sentrale regelverk som regulerer arbeidet i oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten kan vise til innholdet og målsettingen i samhandlingsreformen.	Kandidaten kan nevne noen sentrale regelverk som regulerer arbeidet i oppvekst-, helse- og sosialsektoren. Kandidaten kan si noe om samhandlingsreformen.

Gjøre greie for hvorfor det er viktig med helhetlig og tverrfaglig samarbeid, og gi eksempler på yrkesgrupper som er med i slikt samarbeid.	Kandidaten har meget god kunnskap om helhetlig og tverrfaglig samarbeid for hvordan gi brukeren et best mulig tilbud. Kandidaten har svært god oversikt over yrkesgruppene som er med i et tverrfaglig samarbeid.	Kandidaten kan forklare hva helhetlig og tverrfaglig samarbeid er og hvorfor det er viktig. Kandidaten kan nevne flere yrkesgrupper som er med i et slikt samarbeid.	Kandidaten kan forklare hva helhetlig og tverrfaglig samarbeid er. Kandidaten kan nevne noen yrkesgrupper som er med i slikt samarbeid.
Gjøre greie for utfordringer og muligheter som vårt flerkulturelle samfunn representerer for yrkesutøvingen i oppvekst, helse- og sosialsektoren.	Kandidaten har god kunnskap om fordeler og ulemper i det å jobbe i et flerkulturelt samfunn. Kandidaten kan vise til flere utfordringer og muligheter på arbeidsplassen, og kommer med eksempler på hvordan man skal møte mennesker med ulik bakgrunn.	Kandidaten kan forklare hva det vil si å jobbe i et flerkulturelt samfunn. Kandidaten kan vise til flere utfordringer og muligheter på arbeidsplassen.	Kandidaten kan forklare hva et flerkulturelt samfunn er. Kandidaten kan nevne noen utfordringer og muligheter på arbeidsplassen.

Gi eksempel på hvordan brukeren kan stimuleres til læring og opplevinger, uavhengig av alder, kulturtilhøring og funksjonsnivå.	Kandidaten kommer med svært gode eksempler på hva som kan stimuleres til læring og opplevelser, uavhengig av alder, kulturtilhørighet og funksjonsnivå og hvorfor dette er viktig.	Kandidaten viser til gode eksempler på hva og hvordan du kan stimulere til læring og opplevelser, uavhengig av alder, kulturtilhørighet og funksjonsnivå.	Kandidaten kan nevne noen eksempler på hva som kan stimuleres til læring og opplevelser, uavhengig av alder, kulturtilhørighet og funksjonsnivå.

www.vigoiks.no/eksamen